

Вивчаючи цю тему, ти:

- ✧ “побуваєш” у Чернівецькій та Чернігівській областях;
- ✧ дізнаєшся про дитячі захоплення твоїх рідних;
- ✧ довідаєшся про різні способи розмноження рослин;
- ✧ поміркуєш про гідні й негідні вчинки;
- ✧ дізнаєшся, що робити, якщо порушують твої права;
- ✧ навчишся готувати розчин для мильних бульбашок;
- ✧ створиш електронний фотоальбом.

- ✧ Як гадаєш, яке свято відбувається у школі? Кого на нього запросили?
- ✧ Знайди на малюнку тих, кому весело, самотньо, хто розгублений, засмучений, кому потрібна допомога, хто надає допомогу.
- ✧ Які емоції сповнюють тих, хто переміг в естафеті? А тих, хто програв? Як мають гідно поводитися переможці? А переможені?
- ✧ Як реагують на події глядачі?
- ✧ Які частування принесли на пікнік гості?
- ✧ Які враження від свята залишаться у відвідувачів?

Душа народу

Край неба над горами вже світлішав — це вставало сонечко. А Номулові так не хотілося садити жевжоліт, не долетівши до Чернівецької області лише кілька кілометрів. Може, ризикнути? Хіба так рано хтось помітить чарівний літальний апарат? Зате Блискавка й Пузлик прокинуться і зможуть одразу дізнатися завдання скрині. І Номул ризикнув продовжити політ.

Песик Харитон будив Марту дуже рано, бо любив погуляти подовше. Дівчинка вивела улюбленця надвір. Поки він обнюхував дерева, Марта милувалася рожевим обрієм. Раптом на ньому, як у фантастичних фільмах, з'явився незвичайний літальний апарат.

— Прибульці?! — дівчинка потерла очі. — Такі маленькі!

Вона простягнула руки і зловила металевий корабель завбільшки з м'ячик.

— Ой, а раптом вони кусючі... Летіть собі, куди знаєте...

Номул уже встиг подумки попрощатися з місією. Але Марта випустила "прибульців" тієї самої миті, що й спіймала. Полегшено зітхнувши, він знайшов надійну схованку і посадив жевжоліт. Чи помітили щось інші жевжики? Схоже, що ні. От і добре.

Аж ось Блискавка й Пузлик прокинулися й одразу побігли до скрині. Яка ж іще знахідка має поповнити колекцію? Пісня! Щира, милозвучна українська пісня. Блискавка вирушила на пошуки і доволі швидко почула спів дітей крізь вікно школи.

- ☀ Чому, на твою думку, пісню називають душею народу?
- ☀ Чому Номул ризикнув летіти на світанку? Чи схвалюєш ти вчинок жевжика?
- ☀ Які пісні ти любиш слухати? А співати?

У чому моя неповторність?

1. З ілюмінатора Блискавка побачила ніби якийсь смугастий килим і одразу попросила зупинитися. "Так це ж ціла долина тюльпанів!" — вигукнув Пузлик. Визнач, скільки днів цвіли тюльпани, якщо вони розквітли 21 квітня, а відцвіли 5 травня.

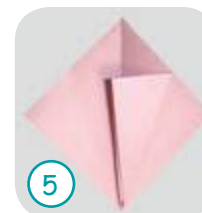
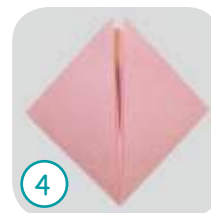
Квітень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Травень

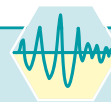
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

2. Тюльпан — улюблена квітка Уляни. Дівчинка вирішила навчитися виготовляти її в техніці оригамі. Зроби тюльпан за інструкцією.

Організуйте в класі виставку ваших робіт.

Поміркуйте, чи є серед них дві однакові квітки. Чому?

3. Марина і Степан послушали на YouTube-каналі пісню “Червона рута”. Марина вигукнула: “Яка чудова пісня!”. Степан сказав: “Пісня як пісня”. Чому діти по-різному сприйняли цей твір? Обґрунтуй свою думку.

4. Довідайся, чим прославився Назарій Яремчук. Для цього ти можеш:

- ☀ знайти інформацію в інтернеті;
- ☀ запитати в дорослих;
- ☀ подивитися телепередачу;
- ☀ прочитати статтю в газеті.

5. Марина зацікавилася творчістю Назарія Яремчука і вирішила разом із дідусем відвідати у Вижниці музей-садибу співака. О котрій годині вони мають приїхати у місто, якщо відомо, що орієнтовний час у дорозі — 1 год 25 хв, а виїхали вони з Чернівців о 9 год 10 хв?

6. Пригадай правила поведінки в музеї. Визнач, які судження істинні, а які — хибні. Кожне хибне висловлювання перетвори на істинне.

- ☀ У музеї можна голосно розмовляти.
- ☀ Під час екскурсії треба вимкнути мобільний телефон.
- ☀ Без дозволу не можна торкатися експонатів.
- ☀ У музеї не забороняється вживати їжу та напої.

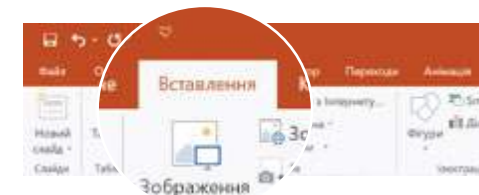
7. У чому твоя неповторність? Розкажи.

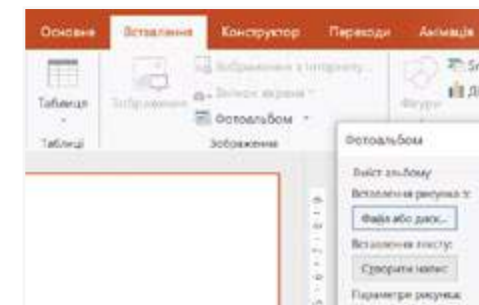
8. Готуючись до Дня матері, Оксанка вирішила виготовити електронний фотоальбом із матусиних фотографій. Ось за яким алгоритмом вона працювала. Розглянь його.

1. Відкрий програму **Microsoft PowerPoint**.

2. Обери на **Стрічці** вкладку **Вставлення**.

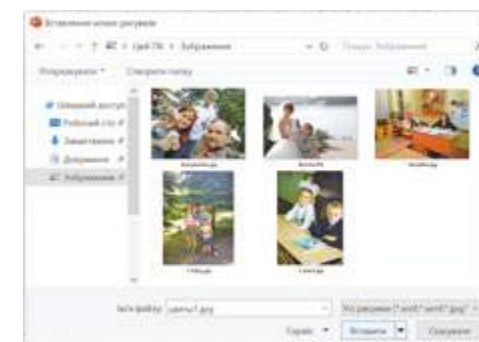

3. Натисни кнопку **Фотоальбом** з групи **Зображення**.

4. Натисни у вікні **Фотоальбом** кнопку **Файл або диск**.

5. Обери у вікні **Додавання нових малюнків** місце збереження файлів з фотокартками та виділи потрібний файл.

6. Натисни кнопку **Вставити**.

7. Повтори пункти 3–6 для вміщення до фотоальбому бажаної кількості зображень.

8. Натисни кнопку **Створити**.

9. Оформи титульний слайд.

9. Пригадай окремі факти своєї біографії. Перекажи їх. За бажання створи власний електронний фотоальбом.

Що в мене спільного з моїми родичами?

1. Жевжики дізналися, що в Чернівецькій області є Хотинська фортеця. Її збудували понад 700 років тому. Нині цю історичну пам'ятку вважають одним із семи чудес України.

Подивись відео і назви факт, який вразив тебе найбільше.

svitdovkola.org/3/media9

2. У Хотинській фортеці знімають історичні фільми і проводять фестивалі. Дізнавшись про це, Юрко попросив тітку Орісю поїхати з ним до Хотина. Вона працює вчителькою математики, а хлопчик захоплюється логічними задачами. В автобусі тітка запропонувала Юркові виконати завдання. Спробуй і ти впоратися з ними.

☀ Три подружки — Оля, Леся й Ганнуса — розфарбували малюнки олівцями трьох кольорів: червоним, синім, зеленим. Оля розфарбувала не червоним і не синім олівцем, Ганнуса — не синім. Яким олівцем розфарбувала свій малюнок кожна з дівчаток?

☀ Накресли 5 відрізків так, щоб кожний наступний відрізок був на 3 см коротший, ніж попередній, а довжина останнього дорівнювала 1 см. Якої довжини буде перший відрізок? А решта?

3. На підлозі автобуса Юрко побачив купюри. Як має вчинити хлопчик? Змодельуйте в класі таку ситуацію.

4. Сергій з батьком захоплюються велопогулянками. У вівторок вони каталися на Театральній площі в Чернівцях. До них підійшла дівчина й подала флaер. Продовж діалог, який міг би відбутися між родичами.

Тату, ти казав, що треба замінити вікна.

**ДЕШЕВІ
ВІКНА
ТА ДВЕРІ!**
тел. 12 34 56

Тут є номер — зателефонуй.

...

Поміркуй, чи до кожної реклами варто дослухатися. Чому?

5. Христина та її дідусь багато читають. А чи любиш читати ти? Створи рекламу своєї улюбленої книжки і презентуй її у класі.

Пам'ятка "Як створити рекламу"

- ☀ Придумай коротке, цікаве, зрозуміле повідомлення, що спонукає до дій.
- ☀ Використовуй якомога більше ілюстрацій.
- ☀ Вигадай девіз (слоган).

6. Дмитро розпитав бабусю про попередні покоління їхнього роду, про те, які захоплення мали вони. Почуте хлопчик оформив у вигляді газети.

7. Розпитай рідних, що вони робили на дозвіллі в дитячі роки. Що є спільного з твоїм відпочинком?
8. Оформи результати власного дослідження у вигляді газети. Презентуй її в класі.
9. Бабуся навчила Христину, як можна виростити кімнатну фіалку з листка. Які ще способи розмноження рослин тобі відомі? Розкажи.

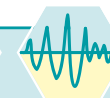
Розмноження рослин

- Дізнайся, чому потрібно добре готуватися до подорожі.

- ✧ Чим може загрожувати недбала підготовка?
- ✧ А як ти готуєшся до активного дозвілля? Розкажи.

Навіщо тобі стільки рідкого мила?
Плануєш генеральне прибирання?

А от і ні! Готую розвагу для свята.

НЕЗВИЧАЙНІ МИЛЬНІ БУЛЬКИ

Матеріали та обладнання

Трубочка для видування мильних бульбашок,
розчин для створення бульбашок (виготов за рецептом),
широка мілка посудина, серветка.

Рецепт 1

- ☀ Вода — 2 склянки;
- ☀ рідке мило — 1 склянка;
- ☀ гліцерин — пів склянки.

Рецепт 2

- ☀ Вода — 1 склянка;
- ☀ рідке мило — 1 склянка;
- ☀ цукор — 2 чайні ложки.

Переглянь відео за посиланням.
Проведи досліди, які запропонувала дівчинка.

svitdovkola.org/3/media10

Хід досліду

1. Налий у тарілку розчин для створення бульбашок, аби він покрив дно на 2-3 мм.
2. Видуй велику мильну бульбашку.
3. Трубочкою обережно проткни бульбашку, що утворилася, і видуй у неї другу.

Найбільший скарб

— Чернігівщина! — захоплено вигукнула Блискавка. — Тут на нас чекає останнє завдання!

— Мабуть, найважливіше! — зауважив Номул.

— І найцікавіше! — підсумував Пузлик. — Порт у скрині показує обличчя щасливих українців.

— Як гадаєте, чи легко буде їх знайти?

— Побачимо. Беріть камери, вирушаємо на це завдання втрих!

Першим, кого зустріли жевжики, був дідусь, який з насупленим обличчям крокував на зупинку автобуса. Жевжики перезирнулися: "Не схожий на щасливого!". Але тут у наплічнику дідуса задзвонив телефон. Побачивши на його екрані обличчя кирпатого хлопчика, дідусь подобрішав, а на вустах заграла усмішка. Жевжики клацнули камерами.

— Богданчику, онуче, привіт! Як справи?

Потім жевжики зустріли багато різних людей: заклопотаних і радісних, утомлених і усміхнених, замислених і натхненних. Деякі були навіть трохи зарюмсані — з ким не буває. Але й багато щасливих. Радів Івась, що нарешті зміг набити м'яч 10 разів. Радів пан Марат, що лелеки зробили гніздо на його хаті. Була щаслива пані Галина, що її книжку вже завезли до книгарень. Раділи учні 3-го класу, що добре впоралися із завданнями. А жевжики робили знімки й теж раділи.

☀ Що дає тобі відчуття щастя? А твоїм рідним і друзям?

☀ Чи можна бути щасливими щомиті? Чому?

☀ Поспостерігай за людьми довкола. Чи багато серед них щасливих? Як ти їх вірізняєш з-поміж інших?

Яку людину називають гідною?

1. Жевжики зупинилися біля входу до скверу імені Богдана Хмельницького, що в Чернігові, і побачили афішу. Про що вони дізналися, прочитавши її? Розкажи.

Свято сім'ї

15 травня о 16:00.

Сквер ім. Б. Хмельницького

Ігри та майстер-класи.

Шоу мильних бульбашок.

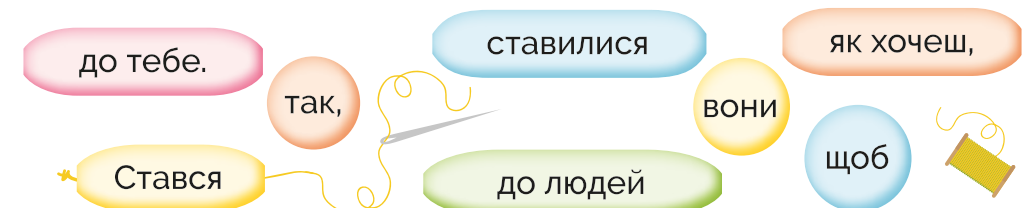
Ярмарок сувенірів і смаколиків.

Правове та психологічне консультування.

2. Вигадай невелику історію від імені одного з персонажів (дівчинки, насмішника, перехожого) про те, що зображено на малюнку. Що передувало цим подіям? Як вони можуть розгортатися далі?

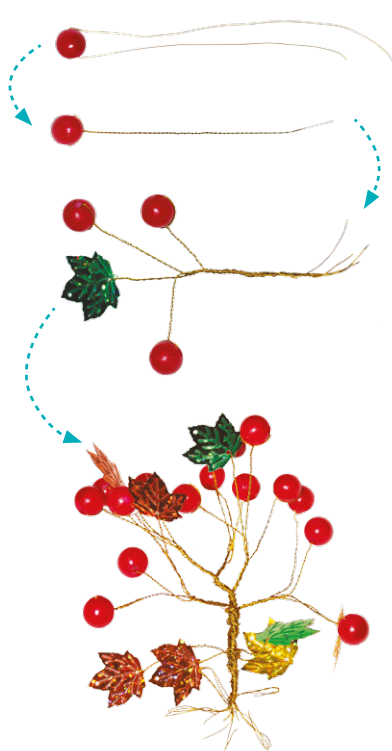
3. Віднови вислів. Поясни, як ти його розумієш.

4. На “Святі сім’ї” дітям запропонували майстер-клас із виготовлення родинного дерева. Зроби власне деревце за інструкцією.

Матеріали та обладнання

- ☀ Дротинка для плетіння з бісеру;
- ☀ ножиці;
- ☀ намистинки і паєтки-листочки;
- ☀ пластилін або гіпс;
- ☀ блискуча фарба чи глітер.

Якого кольору “плоди” твого деревця? Ти обрав/обрала однакові чи різні намистинки? Чому?

5. На майстер-класі Варя не захотіла робити гілочку, яка символізує її молодшу сестричку Іринку, бо вчора вони посварилися. Чи правильно вчинила дівчинка? Чому?

6. Під час шоу мильних бульбашок Максима ненароком зачепив одноліток. Хлопчик замахнувся, аби вдарити кривдника.

Сформулюй, у чому полягає провина кожного з учасників ситуації. Чи поділяєш ти думку, що кожна людина має демонструвати приклад гідної поведінки, незважаючи на обставини?

7. Готуючись до ярмарку смаколиків, Маринка й Семен спекли кекси. З однієї порції тіста в них вийшло 18 штук. Скільки кексів діти понесли на ярмарок, якщо вони замісили дві порції тіста і пригостили смаколиками всіх членів своєї родини: маму, тата, бабусю й меншого братика?
8. Пригадай ситуацію, коли було порушене твоє або чийсь право на шанобливе ставлення. Як ти повівся/повелася? Чи вдалося вийти із ситуації з честю? Розкажи.

Якщо порушуються права дитини, ти можеш звернутися до:

- ☀ служби у справах дітей;
- ☀ закладу соціального захисту дітей;
- ☀ центру соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді;
- ☀ поліції;
- ☀ закладу освіти.

9. Довідайся, чи є відповідні служби у твоєму населеному пункті, дізнайся номери телефонів.

Навіщо та як допомагати іншим?

1. Перлиною Чернігівщини здавна була притока Дніпра — річка Десна. На жаль, вона сьогодні не в найкращому стані. Учні Сосницької школи вирішили долучитися до Всеукраїнської акції “Врятуй свою річку” і обговорювали, що вони можуть зробити. Доповни їхні міркування власними.

Створити відеоролик із соціальною рекламою.

Очистити береги від сміття.

?

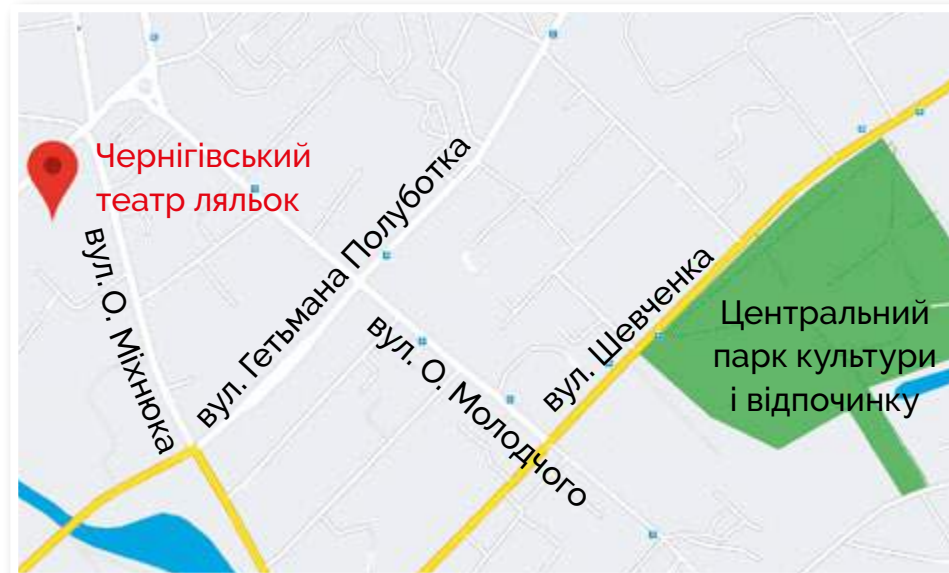
2. Підготуйте проект про очищення водойми, яка є у вашому населеному пункті (річки, джерела, озера, ставка). Обґрунтуйте доцільність вашого проекту, відповідаючи на запитання.

- ☀ Яку проблему проект допоможе розв'язати?
- ☀ Що має бути його кінцевою метою?
- ☀ Що саме ви робитимете, аби досягти цієї мети?
- ☀ З яких етапів складатиметься ваш проект? Як ви діятимете на кожному етапі?
- ☀ Які терміни виконання проекту?
- ☀ Хто за що відповідатиме?

3. Оксанка дуже цінує час, який вона проводить зі своїм молодшим братиком Остапчиком. Вони вирішили разом піти до Чернігівського театру ляльок імені Олександра Довженка на виставу “Зайчикові знахідки”. Опиши маршрут дітей, які зараз у Центральному парку культури і відпочинку.

4. Що цінного ти зробив/зробила сьогодні для своїх рідних, знайомих?
5. Петро мав зустрітися зі своїм дядьком — артистом чернігівського ансамблю пісні й танцю “Сіверські клейноди”. Біля переходу він побачив дівчинку, яка потребувала допомоги. Петро перевіз її через дорогу.

Чи можна назвати Петра **волонтером**? Чому?

6. Чи можеш ти бути волонтером? Обґрунтуй свою думку.

Протягом року ти разом із жевжиками мандрував/мандрувала Україною. Пригадай, що ти дізнався/дізналася про нашу державу.

1. У якій області тобі було найцікавіше мандрувати? Чому?
2. Якби тобі випала нагода поїхати до однієї з областей, яку б ти обрав/обрала? Чому? З ким тобі хотілося б здійснити цю подорож?
3. У якій області живеш ти? Покажи її на мапі України.
4. Усно опиши віртуальну подорож до одного з об'єктів культурної спадщини рідного краю. За можливості проілюструй світлинами.
5. Під час канікул Дарина їде з бабусею у Карпати. Поїздка запланована на 29 липня. Чи встигнуть вони повернутися додому до Дня Незалежності України, якщо відпочинок триватиме 25 днів?

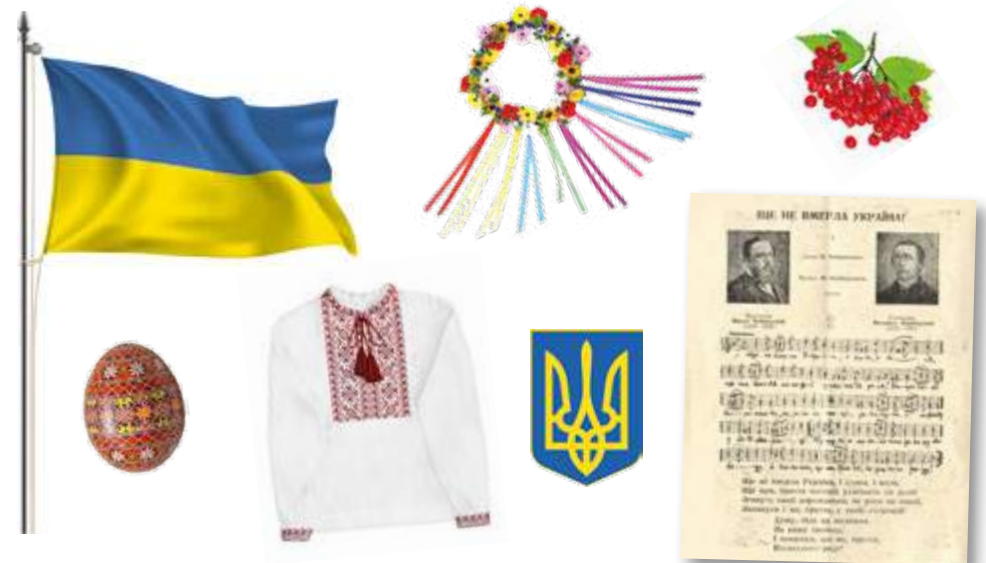
Липень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Серпень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

6. Розглянь символи України. У які групи їх можна об'єднати? Назви ці групи.

7. Продовж речення усно.
 - ☀ Україну омивають ... і ... моря.
 - ☀ Найбільша річка України —
 - ☀ На території нашої держави є озера:
8. Уяви собі, що влітку до тебе приїдуть гості з іншої країни. Якими національними стравами ти їх пригощатимеш? Розкажи.

9. Після мандрівки Україною учениця 3-го класу написала розповідь. Прочитай її. Сформулюй запитання за змістом твору. Постав їх однокласникам та однокласницям і послухай відповіді.

Моя Батьківщина - Україна

У ній багато різних областей, є моря, гори, степи. Українці люблять свій край, піклуються про рослини та тварини, дбають про екологію.

Я хочу, щоб у нас було більше сонячних і вітрових електростанцій, щоб повітря було чистішим.

Наша країна має давню і славу історію. Мені цікаво дізнаватися про козаків і їхні подвиги.

10. Напиши свою розповідь про Україну. За бажання намалюй ілюстрацію. Презентуй роботу в класі.
11. Прочитай уривок вірша. Які почуття та емоції він викликав у тебе? Розкажи.

Любїть Україну, як сонце, любїть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить,
любїть у годину негоди.
Любїть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'їну.

Володимир Сосюра

12. Завершуючи навчання у 3-му класі, учні вирішили всі разом сфотографуватися й помістити світлину в рамку, яку самі й виготовили. Зроби за інструкцією таку рамку для спільної фотографії.

1. Обери фотографію. Виріж із цупкого картону основу для рамки, ширшу від світлини на 2-3 см. Приклей фото на основу.
2. Прикрась рамку на власний смак.
3. Виготов підставку із цупкого картону.
4. Приклей її зі зворотного боку рамки.
5. Поекспериментуй з формою рамки та її дизайном.

13. Що для тебе важливо, коли ти виконуєш завдання? Розкажи.
14. У виконанні яких завдань тобі треба ще повправлятися? Чому? Як саме ти це робитимеш?

Веселка щастя

Нарешті у скрині лежали знахідки з кожного куточка України. Обличчя Блискавки сяяло від задоволення, Пузлик, навпаки, сумовито позирав у вікно, відчуваючи завершення пригоди. Номул тримав курс “На базу”.

Дід Оксенік здалека почув шум жевжольота й замислено всміхнувся.

— Хоч я вже не такий, як 100 років тому, а чари таки вдалися.

Ось жевжики вистрибнули на землю, а дід простягнув їм велику зморшкувату долоню.

— Ви — справжня команда! Сміливі, розумні, цілеспрямовані. Дивіться й відчувайте!

Оксенік заплющив очі й промовив чарівні слова. На галявині знову виростили квіти-капсули. Кожен жевжик зайняв своє місце, а скриня відчинилася сама. З портів по черзі виринали всі знахідки й поєднувалися в дивовижний вир, що кружляв по колу. Він плавно здіймався вгору, до самих хмар і навіть вище. У цей момент над усією Україною засяяла яскрава веселка. Кожен, хто побачив її, зрозумів, що щасливий.

- ☀ З якими почуттями ти читаєш завершення казкової оповідки: радієш, що жевжики впоралися із завданням, чи жалкуєш, що пригоди закінчилися?
- ☀ Згадай пригоду, яка запам'яталася тобі найбільше. Чому? Розпитай однокласників та однокласниць, що вразило їх.
- ☀ Що нового ти дізнався/дізналася про свою Батьківщину, читаючи казку “Веселка щастя для України”?

Як ми зростаємо

1. Візьми обидві частини підручника, за яким ти вчився/вчилася цього року, погортай їхні сторінки й пригадай:
 - ☀ що тебе найбільше зацікавило;
 - ☀ над чим було складно працювати;
 - ☀ яку групову роботу ти вважаєш найвдалішою;
 - ☀ які вміння стали тобі у пригоді;
 - ☀ якими порадами ти вже скористався/скористалася;
 - ☀ про що тобі хочеться дізнатися більше.
2. Оціни свою роботу впродовж цього навчального року і зроби плакат про свої успіхи.

